

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za informacijske znanosti	akad. god.	2023./2024.
Naziv kolegija	Rudarenje podataka	ECTS	5
Naziv studija	Diplomski sveučilišni studij Informacijske znanosti		
Razina studija	☐ preddiplomski	☒ diplomski	☐ integrirani ☐ poslijediplomski
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3. ☐ 4. ☐ 5.
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni	☐ I.	☒ II. ☐ III. ☐ IV. ☐ V. ☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15 P / S 30 V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Sukladno terminima navedenim na web strancima Odjela	Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij	Hrvatski
Početak nastave	Prema kalendaru nastavnih aktivnosti Sveučilišta u Zadru	Završetak nastave	Prema kalendaru nastavnih aktivnosti Sveučilišta u Zadru
Preduvjeti za upis	nema		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ante Panjkota		
E-mail	apanjkot@unizd.hr	Konzultacije	Sukladno terminima navedenim na sustavu Merlin
Izvođač kolegija	doc. dr. sc. Ante Panjkota		
E-mail	apanjkot@unizd.hr	Konzultacije	Sukladno terminima navedenim na sustavu Merlin
Suradnici na kolegiju			
E-mail		Konzultacije	
Suradnici na kolegiju			
E-mail		Konzultacije	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ seminari i radionice	☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava
	☒ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	<ol style="list-style-type: none"> Opisati osnovne zadatke rudarenja podataka Objasniti načela rada obrađenih algoritama za klasifikaciju, regresiju, klasteriranja i probleme asocijacije Primijeniti principe izbora najprikladnijeg modela rudarenja podataka za zadani tip problema		

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Izabrati i primijeniti odgovarajući algoritam rudarenja podataka za promatrani problem u okruženju WEKA 5. Formulirati problem koji je pogodan za rješavanje pristupima rudarenja podataka 6. Odrediti prikladnu mjeru evaluacije kvalitete izvedbe algoritma rudarenja podataka u problemu od interesa 7. Planirati, dizajnirati i provesti eksperiment primjenom metoda rudarenje podataka 8. Vizualizirati i interpretirati rezultate dobivene primjenom tehnika rudarenje podataka				
Ishodi učenja na razini programa	<ul style="list-style-type: none"> • pokazati umješnost i primijeniti teorijska znanja i vještine pri selekciji, organizaciji, pretraživanju, dohvat i vrednovanju informacija, te oblikovanju, održavanju, razvijanju i vrednovanju informacijskih sustava i pomagala • prepoznati i tumačiti postojeće modele i razvojne trendove u istraživačkim procesima te procesima prijensa i vrednovanja znanstvenih informacija i komunikacijskih procesa u znanosti • razumjeti i primijeniti suvremene metodološke pristupe pri istraživanjima i razvoju organizacijskih i informacijskih sustava, te oblikovanju organizacije i organizacijske strukture • prepoznavati važnost, istraživati probleme i pokretati procese oblikovanja i provođenja novih oblika informacijskih usluga • demonstrirati inovativnost u dizajniranju informacijskih i obrazovnih materijala i pomagala • prepoznati probleme u upravljanju informacijskim ustanovama, sustavima i mrežama (konkretne, virtualne i simulacije) te ponuditi opcije za njihovo rješavanje • zlački primijeniti društvene vještine u grupnom i timskom radu • prepoznati i rješavati probleme u sklopu pilot projekata				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☒ domaće zadaje	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☒ projekt	☐ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Riješeni kratki testovi i predana rješenja svih vježbi te samostalnih zadataka zaključno s posljednjim tjednom nastave u ljetnom semestru				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova			Prema objavljenim terminima na web stranicama Odjela i sustavu Merlin		Prema objavljenim terminima na web stranicama Odjela i sustavu Merlin
Opis kolegija	Cilj predmeta je upoznati studente s osnovnim konceptima, zadacima i tehnikama rudarenja podataka. Kroz nastavne aktivnosti glavna intencija je razvoj fundamentalnih znanja i vještina vezanih uz primjenu rudarenja podataka u specifičnim problemima iz različitih domena, npr. klasifikacija slika, predviđanje cijena dionica, segmentacija kupaca i sl. Pored toga, studenti će naučiti postavljati i provoditi eksperimente primjenom metoda rudarenja podataka s naglaskom na				

	<p>sljedeće faze: prikupljanje podataka, razumijevanje podataka i problema, predprocesiranje podataka, izbor prikladnog modela za dani zadatak i mjera evaluacije, vizualizacija rezultata eksperimenata, te njihovu interpretaciju.</p> <p>Pisanjem izvješća o provedenim eksperimentima studenti prolaze gotovo cijeli istraživački proces. Ovakvim konceptom predmeta studenti su pripremljeni za možebitnu primjenu rudarenje podataka kao komplementarne metode istraživanja u diplomskom radu.</p>
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>PREDAVANJA</p> <ol style="list-style-type: none"> Uvodno predavanje → 2 sata<ul style="list-style-type: none"> Povijesni razvoj i definicija Veza sa strojnim učenjem, statističkim učenjem i prepoznavanjem predložaka Područja DM-a Zadaci DM KDD, SEMMA, ASUM-DM i CRISP-DM Primjeri primjene DM (Web mining, Business forecasting, Image retrieval, Diagnostics, CRM, Failure detection,...); Izvori podataka za DM i tipovi podataka → 2 sata Osnovni problemi rudarenja podataka → 1 sat<ul style="list-style-type: none"> kompleksnost modela i sposobnost generalizacije višedimenzionalnost nebalansirani skupovi podataka nedostajuće vrijednosti i neuniformnost zapisa smetnje u podacima mali uzorak podataka skalabilnost ljudski faktor etički problemi Osnovni pristupi evaluacije DM sustava u području rudarenja podataka → 1 sat Klasifikacija - osnovni algoritmi klasifikacije podataka → 2 sata Regresija - osnovni algoritmi regresije → 2 sata Klastering podataka → 2 sata<ul style="list-style-type: none"> osnovni algoritmi klasteriranja problemi u klasteriranju podataka mjere kvalitete klasteriranja Nebalansirani skupovi podataka → 1 sat Ansambli za klasifikaciju i klastering → 1 sat Trendovi u DM → 1 sat <p>VJEŽBE (svaka vježba → 2 sata)</p> <ol style="list-style-type: none"> Pokazna vježba u WEKA okruženju<ul style="list-style-type: none"> ulazni podaci, atributi, instance, model rudarenja podataka, izlazni podaci, evaluacija rezultata ARFF, CSV i XRF formati podataka; priprema i pregled podataka, osnove predprocesiranja podataka Uvoz, filtriranje i vizualizacija podataka Osnovni pristupi u DM<ul style="list-style-type: none"> trening i testiranje, unakrsna validacija, trening, test i validacijski skup podataka Princip Occamove britve<ul style="list-style-type: none"> OneR i ZeroR Naive Bayes Osnovni principi klasifikacije<ul style="list-style-type: none"> Stabla odlučivanja podkresavanje stabala odluke metoda najbližih susjeda Klasifikacijska pravila Osnovni principi regresije - Linearna regresija - Logistička regresija; Klasifikacija regresijom Primjena SVM algoritma na problem klasifikacije; SVM za regresijske probleme NN u problemima klasifikacije; NN za regresijske probleme

	<ul style="list-style-type: none"> 11. Klasteriranje podataka I 12. Klasteriranje podataka II 13. Nebalansirani skupovi podataka - klasifikacija 14. Ansambli za klasifikaciju i klastering 15. Prezentacija završnih projekata 											
Obvezna literatura	Witten, Ian H., Eibe Frank, Mark A. Hall, and Christopher J. Pal. Data Mining: Practical machine learning tools and techniques, 4th Edition. Morgan Kaufmann, Elsevier Inc, 2017.											
Dodatna literatura	Abu-Mostafa, Yaser S., Malik Magdon-Ismail, and Hsuan-Tien Lin. Learning from data. Vol. 4. New York, NY, USA: AMLBook, 2012. Znanstveni i stručni članci – dostupni putem sustava Merlin											
Mrežni izvori	https://www.classcentral.com/course/independent-data-mining-with-weka-1152 https://ocw.mit.edu/courses/sloan-school-of-management/15-062-data-mining-spring-2003/ https://www.kdnuggets.com/data_mining_course/ https://online.stanford.edu/courses/stats202-data-mining-and-analysis?courseId=1144184&method=load http://guidetodatamining.com/ https://www.tutorialspoint.com/data_mining/index.htm http://videlectures.net/Top/Computer_Science/Data_Mining/ https://www.youtube.com/watch?v=vrX7cM1FC_A https://wiki.pentaho.com/display/DATAMINING/Data+Mining+Algorithms+and+Tools+in+Weka											
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit											
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">☐ završni pismeni ispit</td> <td style="text-align: center;">☐ završni usmeni ispit</td> <td style="text-align: center;">☐ pismeni i usmeni završni ispit</td> <td style="text-align: center;">☐ praktični rad i završni ispit</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">☐ samo kolokvij/zadaće</td> <td style="text-align: center;">☒ kolokvij / zadaća i završni ispit</td> <td style="text-align: center;">☐ seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">☐ seminarski rad i završni ispit</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐ praktični rad</td> <td style="text-align: center;">☒ završni projekt</td> </tr> </table>	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit			☐ praktični rad
☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit									
☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit									
		☐ praktični rad	☒ završni projekt									
Način formiranja završne ocjene (%)	<ul style="list-style-type: none"> [1] Kratki testovi (max. 15 bodova) [2] Predaja izvješća iz vježbi (max. 10 bodova) [3] Riješeni samostalni zadaci (max. 20 bodova) [4] Završni projekt (max. 30 bodova) [5] Završni ispit (max. 25 bodova) <p>NAPOMENA: Na svakom pojedinačnom elementu bodovanja potrebno je ostvariti minimalno 50% od maksimalno predviđenog broja bodova za promatrani element.</p> <p>NAPOMENA: Termini ispitnih rokova oglašeni su na službenim stranicama Sveučilišta, a bit će dostupni i putem sustava Merlin. Također, dio završnog ispita predstavlja i prezentacija završnog projekta.</p>											
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	< 50	% nedovoljan (1)										
	>= 50 i < 64	% dovoljan (2)										
	>= 64 i < 77	% dobar (3)										
	>= 77 i < 90	% vrlo dobar (4)										
	>= 90	% izvrstan (5)										

Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izriekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računali. /izbrisati po potrebi/</p>